

OPINIA MŁODZIEŻY NA TEMAT LEKKIEJ ATLETYKI W POLSCE

K.L. Sobolewski

Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego i Turystyki, Białymstok, Polska

В статье представлены результаты анкетного опроса учащихся средних школ г. Белостока, относительно их знаний о различных видах лёгкой атлетики и возможностей использования данного вида спорта в повседневной жизни.

Ключевые слова: *школьники, лёгкая атлетика, учебный процесс, повседневная жизнь*

OPINION OF YOUTH ON LIGHT ATHLETICS

K.L. Sobolewski

Higher School of Physical Education and Tourism, Bialystok, Poland

The article presents the results of a questionnaire survey of students in secondary schools in Bialystok, on their knowledge of the various types of athletics and the possibilities of using this sport in everyday life.

Key words: *schoolchildren, athletics, educational process, everyday life*

Lekka atletyka to dziedzina sportu, w skład której wchodzi ponad 40 konkurencji męskich i kobiecych rozpadających się na bloki o podobnej charakterystyce ruchowej i opartych na zbliżonych zestawach cech motorycznych, do których zalicza się: biegi krótkie, biegi średnie i długie, biegi z przeszkodami, biegi sztafetowe, skoki, rzuty, wieloboje i chód sportowy [1, s. 83].

Mimo tak wielkiej ilości i różnorodności konkurencji, lekkoatletyka nie jest zbiorem przypadkowym o charakterze organizacyjnym, ale wielką „rodziną ćwiczeń”, która jest oparta na naturalnym ruchu jakim jest bieg, który występuje w około 90 % wszystkich konkurencji lub też stosującą szeroko bieg w przygotowaniu ogólnym zawodnika. Pozostałe 10 % to rzuty, które z wyjątkiem rzutu oszczepem nie włączają biegu jako integralnej części danej konkurencji [2, s. 65].

Cel. Cel badań jest określany przede wszystkim po to, aby uświadomić sobie w jakim celu badania się podejmujemy i w jaki sposób chcemy uzyskać do niego wyniki. Cele badań zostały podzielone w literaturze dotyczącej metodologii badań na cele poznawcze, cele teoretyczne oraz cele praktyczne. Celem poznawczym jest głównie ustalenie i zbadanie jakiegoś zjawiska. Cel teoretyczny dotyczy sformułowania ogólnych koncepcji tematu pracy, może to być np. opracowanie jakiegoś modelu. Celem praktycznym określa się ustalenie dyrektyw – najczęściej pedagogicznych. W celu praktycznym ważne jest również ustalenie przydatności jakiejś metody badawczej [3, s. 89].

Przedmiot badań. Przedmiotem badań jest opinia badanej młodzieży uczęszczającej do szkoły średniej na temat sportu, jakim jest lekkoatletyka.

Metody, techniki i narzędzia badawcze. Metoda badań jest rozumianymi się sposobami, które dotyczą ogólnych reguł lub zasad, które są związane z postępowaniem badawczym, zaś techniki badań odnoszą się zawsze do bliżej skonkretyzowanych (uszczegółowionych) dyrektyw, czyli ściśle określonych zaleceń takiego postępowania [Łobocki, 2009, s. 129].

Technika badawcza to pewnego rodzaju czynność praktyczna, która pozwala na uzyskanie optymalnie sprawdzonych informacji, opinii oraz faktów. Narzędzia badawcze to już materiały

lub urządzenia techniczne, jakie służą do przeprowadzenia badań i opracowania ich wyników [Okoń, 2007, s. 331]. Waldemar Dutkiewicz natomiast podaje, że narzędzia to *przedmioty za pomocą których zbiera się informacje* [Dutkiewicz, 2001, s. 100].

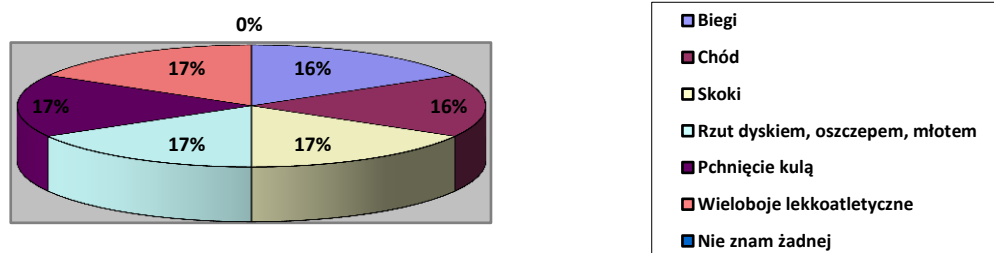
W literaturze istnieje zgodność, że narzędzie badawcze jest przedmiotem służącym do realizacji wybranej techniki badań.

Organizacja i przebieg badań. Do badania przystąpiło łącznie 67 uczniów uczących się w Zespole Szkół Technicznych (ZST) im. gen. Władysława Andersa oraz 53 uczniów z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych (ZSOiT).

Dyskusja. Pierwszym pytaniem anonimowego kwestionariusza ankiety było pytanie o znajomość dyscyplin lekkoatletycznych przez badanych uczniów. Zdecydowana większość zna wszystkie dyscypliny lekkoatletyczne, które zostały wymienione w ankiecie. Poniższe zestawienie przedstawia tabela nr 1 i wykres nr 1.

Tabela 1 – Znajomość dyscyplin lekkoatletycznych przez badanych w liczbach

Dyscypliny lekkoatletyczne/Odpowiedź	ZST	ZSOiT
Biegi	67	53
Chód	67	53
Skoki	67	53
Rzut dyskiem, oszczepem, młotem	67	53
Pchnięcie kulą	67	53
Wieloboje lekkoatletyczne	67	53
Nie znam żadnej	0	0

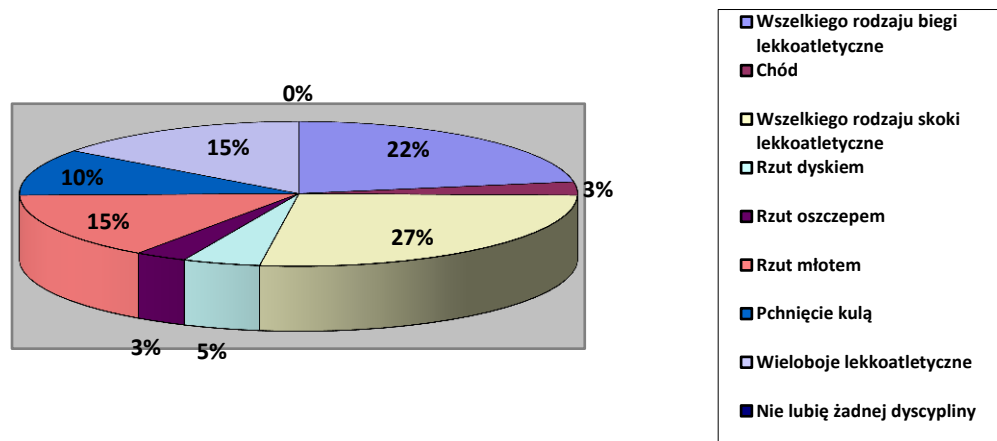

Wykres 1 – Znajomość dyscyplin lekkoatletycznych przez badanych w %

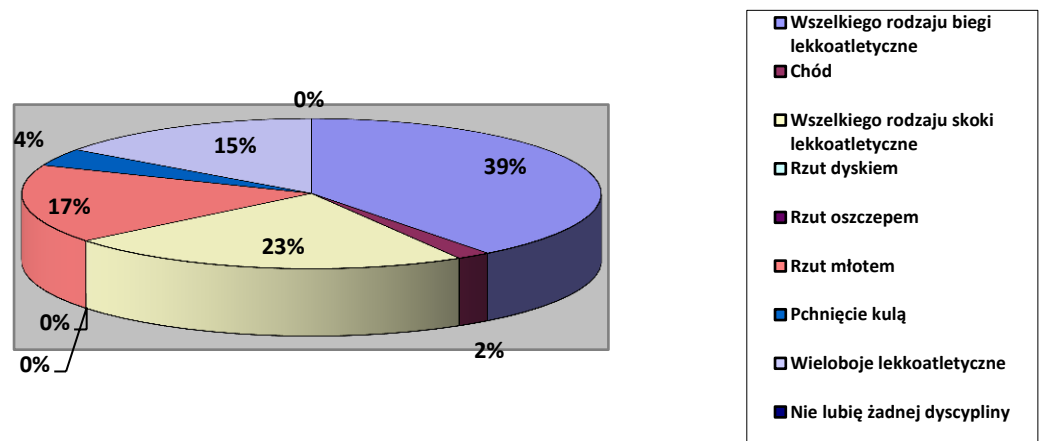
Dyscypliny lekkoatletyczne są rodzajem sportu jakim jest właśnie lekkoatletyka. W kolejnym pytaniu ankiety zapytano badanych uczniów obu szkół jakie dyscypliny lekkoatletyczne lubią najbardziej jako rodzaj sportu. Zestawienie liczbowe i procentowe przedstawiają poniższe wykresy i tabela.

Tabela 2 – Najbardziej lubiana dyscyplina lekkoatletyczna według badanych w liczbach

Dyscyplina lekkoatletyczne/Rodzaj szkoły	ZST	ZSOiT
Wszelkiego rodzaju biegi lekkoatletyczne	15	21
Chód	2	1
Wszelkiego rodzaju skoki lekkoatletyczne	18	12
Rzut dyskiem	3	0
Rzut oszczepem	2	0
Rzut młotem	10	9
Pchnięcie kulą	7	2
Wieloboje lekkoatletyczne	10	8
Nie lubię żadnej dyscypliny	0	0

Wykres 2 – Najbardziej lubiana dyscyplina lekkoatletyczna według uczniów z ZST w %

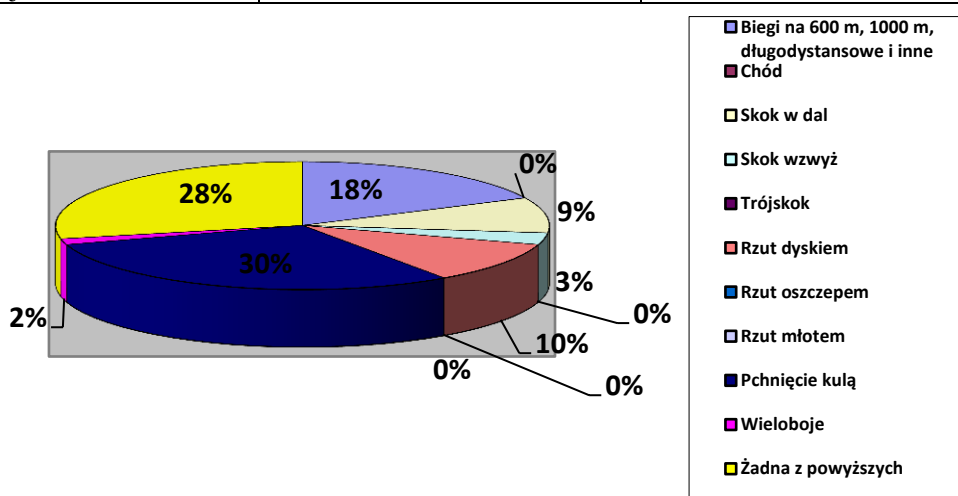
Wykres 3 – Najbardziej lubiana dyscyplina lekkoatletyczna według uczniów z ZSOiT w %

Badani uczniowie z obu szkół średnich najbardziej lubią wszelkiego rodzaju biegi lekkoatletyczne (ZST – 22 %, ZSOiT – 39 %); wszelkiego rodzaju skoki lekkoatletyczne (ZST – 28 %, ZSOiT – 23 %) oraz rzut młotem (ZST – 15 %, ZSOiT – 17 %) jako rodzaj sportu. Uczniowie z ZST oraz ZSOiT w Białymstoku lubią również wieloboje lekkoatletyczne (ZST – 15 %, ZSOiT – 15 %) oraz pchnięcie kulą (ZST – 10 %, ZSOiT – 4 %). Najmniej lubianymi dyscyplinami lekkoatletycznymi są przez badanych rzut dyskiem (ZST – 4 %, ZSOiT – 0 %); rzut oszczepem (ZST – 4 %; ZSOiT – 0 %) oraz chód (ZST – 3 %, ZSOiT – 2 %).

W kolejnym pytaniu ankiety oczekiwano od badanych odpowiedzi na temat tego, jakie dyscypliny lekkoatletyczne są wykorzystywane w ich szkole podczas lekcji Wychowania Fizycznego. Większość ankietowanych obu szkół odpowiedziała, że są to biegi na 600 m, 1000 m oraz inne biegi długodystansowe, ale także pchnięcie kulą lub rzut dyskiem. Dość duża liczba odpowiedzi respondentów wskazywała na to, że żadna z dyscyplin lekkoatletycznych w ich szkole nie jest wykorzystywana na lekcjach Wychowania Fizycznego. Zestawienie liczbowe oraz procentowe odpowiedzi badanych przedstawia poniższa tabela oraz wykresy.

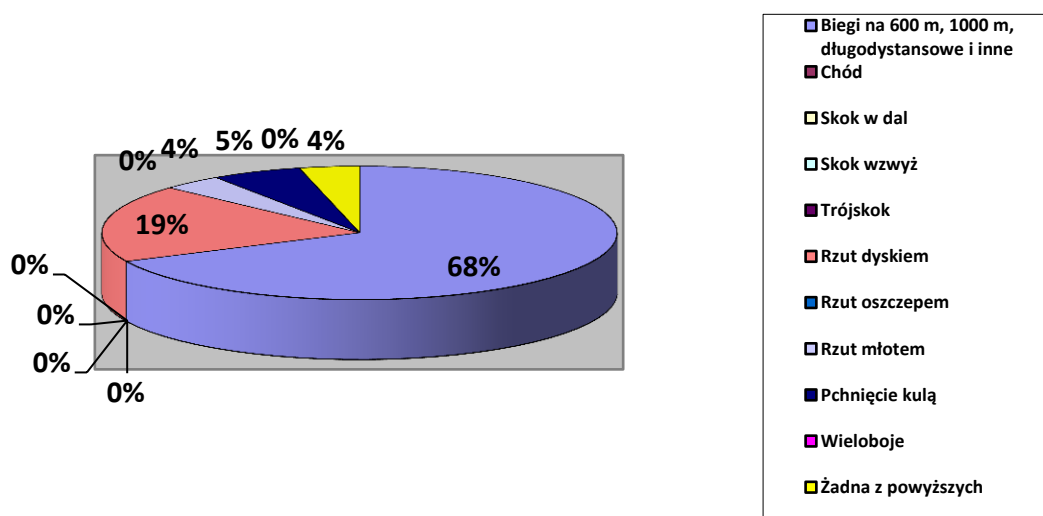
Tabela 3 – Dyscypliny lekkoatletyczne wykorzystywane na lekcjach WF

Dyscyplina lekkoatletyczna/Szkoła	ZST	ZSOiT
Biegi na 600 m, 1000 m, długodystansowe i inne	12	36
Chód	0	0
Skok w dal	6	0
Skok wzwyż	2	0
Trójskok	0	0
Rzut dyskiem	7	10
Rzut oszczepem	0	0
Rzut młotem	0	2
Pchnięcie kulą	20	3
Wieloboje	1	0

Wykres 4 – Dyscypliny lekkoatletyczne wykorzystywane na lekcjach WF w ZST

W Zespole Szkół Technicznych w Białymstoku najczęściej spotykaną dyscypliną lekkoatletyczną są biegi na 600 m, 1000 m oraz biegi długodystansowe (18 %), ale również pchnięcie kulą (31 %). Badani z tej szkoły wskazali w 28 % odpowiedzi ogółem, że żadna z wymienionych dyscyplin lekkoatletycznych nie jest wykorzystywana w ich szkole na lekcjach Wychowania Fizycznego.

Wykres 5 – Dyscypliny lekkoatletyczne wykorzystywane na lekcjach WF w ZSOiT

W Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych na lekcjach Wychowania Fizycznego, uczniowie przyznają, że najczęściej biegają na 600 m, 1000 m lub uprawiają biegi długodystansowe – 67 % odpowiedzi. W tej szkole na lekcjach WF wykorzystuje się także taką dyscyplinę lekkoatletyczną jak rzut dyskiem (19 %); pchnięcie kulą (6 %) oraz rzut młotem (4 %). Wystąpiła pewna różnica w porównaniu ze szkołą ZST, ponieważ w ZSOiT lekkoatletyka jest bardziej rozpowszechnionym sportem uprawianym na lekcjach WF niż w ZST.

W każdej szkole lekkoatletyka powinna być sportem uprawianym przez uczniów. Zapytano badanych uczniów o to, czy faktycznie uważają, że dyscypliny lekkoatletyczne powinny być w ich szkole bardziej rozpowszechniane. Ich opinia w zestawieniu liczbowym i procentowym została przedstawiona w tabeli nr 4.

Tabela 4 – Opinia młodzieży na temat większego rozpowszechniania dyscyplin lekkoatletycznych w ich szkole na lekcjach WF

Odpowiedź/Szkoła	ZST	%	ZSOiT	%
Zdecydowanie tak	12	17,9	17	32
Raczej tak	30	44,7	6	11,3
Nie wiem	10	14,9	12	22,6
Raczej nie	5	7,4	8	15
Zdecydowanie nie	10	14,9	10	18,8

Badani z ZST uważają, że dyscyplin lekkoatletycznych raczej powinno być więcej na lekcjach WF – 44,7 % odpowiedzi. Zdecydowanie uważa tak 17,9 % ankietowanych, zaś prawie 15 % z nich nie wie czy faktycznie tak powinno być. Podobna liczba (14,9 %) respondentów z tej szkoły twierdzi, że zdecydowanie nie powinno być więcej dyscyplin lekkoatletycznych w ich szkole. Uczniowie z ZSOiT w większości nie wie, czy faktycznie większe rozpowszechnienie sportu jakim jest lekkoatletyka w ich szkole jest potrzebne (22,6 %). Jednakże większa ich część uważa, że zdecydowanie więcej lekkoatletyki powinno być na lekcjach WF – 32 % odpowiedzi. Liczba 18,8 % twierdzi, że zdecydowanie nie jest to potrzebne lub też raczej nie powinno być potrzebne (15 %).

Wnioski

1. Zdecydowana większość badanych uczniów zna wszystkie dyscypliny lekkoatletyczne;
2. W każdej szkole lekkoatletyka powinna być sportem uprawianym przez uczniów;
3. Uczniowie z ZSOiT w porównaniu z uczniami z ZST zdecydowanie bardziej lubią sport jakim jest lekkoatletyka. Żaden z uczniów z ZSOiT nie odpowiedział, że zdecydowanie nie lubi tego rodzaju sportu lub nie potrafi powiedzieć, czy faktycznie lekkoatletykę lubi.

Literatura:

1. Gabrys T, Borek Z (red): Lekkoatletyka. Podręcznik dla studentów, nauczycieli i trenerów. Biegi i chód sportowy. Cz. 1. Katowice, AWF, 2005.
2. Iskra J (red): Lekkoatletyka: podręcznik dla studentów. Katowice, AWF, 2004.
3. Przepisy zawodów w lekkoatletyce. Warszawa, Polski Związek Lekkiej Atletyki, Centralne Kolegium Sędziów, 2006.